

ผลการจัดชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีสุข (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์)

กรุงเทพมหานคร

The Effects of Using a Guidance Activities Package along with CIPPA Model
to Develop Life and Career Skills of Grade 6 Students in Watsrisuk School
(Yaemyuan Uppatham), Bangkok Metropolis

รัชฎาภรณ์ ใจติชะ¹ จิระสุข สุขสวัสดิ์² และนิธิพัฒน์ เมฆขจร³

Ratchadaporn Jaitika, Jirasuk Suksawat and Nitipat Mekkhachorn

Received: January 15 2023

Revised: March 154, 2023

Accepted: April 04, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปา และ 2) เปรียบเทียบทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองและระยะติดตามผล นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีสุข (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 45 คน เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ และ 2) แบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตและอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

¹⁻³ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; Sukhothai Thammathirat University

Corresponding author, e-mail: jaitika53@gmail.com

และ 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตและอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าระยะติดตามผล

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมแนะแนว, โมเดลชิปปา, ทักษะชีวิตและอาชีพ

Abstract

The purposes of this research article were 1) to compare the life and career skills of the experimental students before and after using the CIPPA model, a set of guidance activities; and 2) to compare the life and career skills of the experimental students after the experiment and the follow-up period Of Prathomsuksa 6 students at Wat Srisuk School (Yam Yuen Uppatham), Bangkok, semester 1, academic year 2022, totaling 45 people. This was a quasi-experimental research. The research tools were 1) a set of guidance activities using the CIPPA model to develop life and career skills; and 2) life and career skills measurement model had the reliability of the whole issue of 0.86. Statistics used in data analysis were mean and standard deviation. The results showed that 1) students in the experimental group who used the guidance activity package using the CIPPA model to develop life and career skills had higher mean scores in life and career skills after the experiment than those before the experiment; 2) the students in the experimental group who used the guidance activity package using the CIPPA model to develop life and career skills had higher mean scores in life and career skills after the experiment than the follow-up period.

Keywords: Guidance Activity Set, ZIPPA Model, Life and Career Skills

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกก้าวเข้าสู่สังคมในศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่เรียกว่า “สังคมแห่งความรู้” ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคเทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จากกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนในสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการศึกษาของทุกประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม วางแผนในการบริหารและพัฒนาประเทศในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความรู้เพื่อให้ประชาชนของตนเองเป็นคนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่ง

ใหม่และมีทักษะบางอย่างที่เครื่องจักรหรือหุ่นยนต์ไม่สามารถทดแทนได้ เช่น ทักษะการคิดที่ซับซ้อน การคิดอย่างสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีเหตุผล โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ขึ้นมาเพื่อมุ่งพัฒนาให้คนไทยทุกช่วงวัยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีค่านิยมที่ดีมีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี มีครอบครัวอบอุ่น เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งการพัฒนาคนในประเทศให้มีศักยภาพ และมีความรู้ ความสามารถ ควรเน้นให้การศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนตามศักยภาพ ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งมีเจตคติที่จำเป็นต่อการเรียน การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ความรู้ในวิชาพื้นฐานที่มีอยู่ในสถานศึกษาไม่พอเพียงต่อการใช้ชีวิตและการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นสิ่งที่เราจะต้องมีเพิ่มเติม คือ ทักษะชีวิตและอาชีพ เป็นทักษะหนึ่งที่อยู่ในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ถ้าบุคคลใดมีทักษะชีวิตและอาชีพมาก บุคคลนั้นจะสามารถปรับตัวรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันและจัดการกับปัญหารอบตัวได้ ซึ่งทักษะดังกล่าวจะต้องมีการฝึกฝน ดังนั้นสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการสอนทักษะชีวิตและอาชีพ ทั้งนี้ปัจจุบันได้มีการสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพเข้าไปในทุกวิชาพื้นฐาน เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็น ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและมีความสุขในสังคม

ทักษะชีวิตและอาชีพเป็นหนึ่งในทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญในการดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน และจากการสังเกตนักเรียนในฐานะครูผู้สอน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีสุข (แย้มเยื้องอุบลมภ์) ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพ คือ ปัญหาการปรับตัวต่อหน้าที่ในการเรียนที่เพิ่มขึ้น ทั้งงานส่วนตัว งานกลุ่มที่นักเรียนต้องร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ดิวสอบ O-net ดิวสอบเข้ามัธยมศึกษาปีที่ 1 ปัญหาการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการตอบคำถามและทำผลงานหรือชิ้นงาน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม ไม่พยายามหาคำตอบที่เป็นคำถามปลายเปิด ไม่ใช้คำตอบที่สร้างสรรค์ คำตอบไม่มีความหลากหลาย และผลงานหรือชิ้นงานนักเรียนมีลักษณะการออกแบบและการตกแต่งที่คล้ายกันไม่หลากหลาย ปัญหาความ

สัมพันธระหว่างนักเรียนเก่งกับนักเรียนไม่เก่ง เมื่อมีการจัดกลุ่มทำงานนักเรียนที่เก่งไม่ยอมรับเพื่อนที่ไม่เก่งเข้ากลุ่ม ปัญหานักเรียนทำชิ้นงานที่ไม่มีคุณภาพ พบว่า จากผลการประเมินชิ้นงาน นักเรียนขาดความใส่ใจในละเอียดของเนื้อหา ความสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์ทำให้คะแนนในส่วนนี้น้อย และปัญหาการเป็นผู้นำและการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่ม จากการสังเกตบันทึกหลังการสอนการทำกิจกรรมกลุ่มปัญหาส่วนใหญ่ คือ หัวหน้ากลุ่มไม่สามารถทำให้สมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันได้ ต่างคนต่างทำงานหน้าที่ที่รับผิดชอบไม่ได้ถึงรายละเอียดของรูปแบบชิ้นงานที่ต้องทำร่วมกัน หัวหน้ากลุ่มไม่มีการติดตามงานของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สมาชิกในกลุ่มไม่กระตือรือร้นในการทำงาน บางคนมีหน้าที่เดียวกันทำชิ้นงานออกมาซ้ำกัน ความละเอียดเนื้อหา การตกแต่งชิ้นงานไม่เป็น จากปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สิ่งที่สำคัญในการแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง (Initiative and Self-Direction) ด้านทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ด้านการผลิตงานและการรับผิดชอบต่อ (Productivity and Responsibility) ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) (Kay, K. & Greenhill, V., 2011 อ้างถึงใน เพ็ญศรี คาลิ, 2560) ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นชุดกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น ความเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร ความสามัคคี ทักษะต่อการเรียน และพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นต้น ผู้วิจัยจึงพบว่า โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง หรือเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง และเป็นการพัฒนานักเรียนในลักษณะองค์รวม คือ มุ่งให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การสร้างเสริมความคิดเพื่อแก้ไขปัญหา การรู้จักปรับตัวให้เหมาะสม โดยขอขยายเนื้อหา และการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ดีควรจัดกิจกรรมที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเหตุการณ์และความเหมาะสม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะพัฒนานักเรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งต่างให้ผลสอดคล้องกันว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้นอกจากนี้รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีความหลากหลายยังมีความเหมาะสม และช่วยให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง ทั้งนี้เพราะกิจกรรมแนะแนวไม่ได้มุ่งสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการ แต่จะมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นและที่สำคัญ คือ หลักสูตรได้กำหนด

ขอบข่ายเนื้อหาวิชาไว้กว้าง ๆ ซึ่งเหมาะที่จะปรับเนื้อหาสาระให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพปัญหาเพื่อให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (ณัฐภา ปิ่นแก้ว, 2561)

รูปแบบการเรียนการสอนเป็นลักษณะที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎีหลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอนรวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือและได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งประกอบด้วย 5 แนวคิด ได้แก่ 1) Construct 2) Interaction 3) Physical 4) Process Learning และ 5) Applications (ทิตินา แคมมณี, 2542 อ้างในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561) โดยรูปแบบการเรียนการสอนแบบชิปปาประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจ/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุปจัดระเบียบความรู้ และวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/หรือแสดงผลงาน และขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งแต่ละขั้นตอนต่าง ๆ รูปแบบนี้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง (ทิตินา แคมมณี, 2556) จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสรุปว่าชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการจัดการเรียนการสอนโมเดลชิปปาเป็นกิจกรรมแนะแนวที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีส่วนร่วมด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม และสามารถนำความรู้ เรื่อง ทักษะชีวิตและอาชีพมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานและมีผลงานที่มีคุณภาพโดยการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ และสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการยอมรับความแตกต่างของผู้อื่นมีหลักการของรูปแบบการสอนโมเดลชิปปา จากการทบทวนแนวคิดของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) และสุดารัตน์ ภูติโส (2563) กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบชิปปาโมเดลเป็นจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังเช่นงานวิจัยของวันเพ็ญ กลิ่นอ่อน (2559) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของสุณิษา สุกรา

ภา (2560) ที่ศึกษาผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และงานวิจัยของปกรณ รัตนท่า (2561) วิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผสมผสานตามรูปแบบซิปปาที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี พบว่า ความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของปนัดดา นกแก้ว (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ตามการประเมินของนักเรียนด้านทักษะสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเพิ่มผลผลิตและความรู้และฝึกชอบและด้านความคิดริเริ่มและการขึ้นำตนตามลำดับ

การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดศรีสุก (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์) ตามหลักแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จากการศึกษาและสังเกตแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระนั้นมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานตัวชี้วัดในรายวิชานั้น ๆ แต่ไม่ได้คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนใช้เวลามากในการปรับตัวอยู่ในสังคมเป็นตัวของตัวเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตและอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เน้นศึกษาเกี่ยวกับทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ ทั่วไป ส่วนด้านทักษะชีวิตและอาชีพที่เป็นหนึ่งในทักษะในศตวรรษที่ 21 มีผู้วิจัยศึกษาจำนวนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นประโยชน์ของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียน เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของตนเอง สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลซิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองและติดตามผล

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เกี่ยวกับผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปา เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีสุก (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์) ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนประกอบด้วยดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล (Non-Randomized One Group Pretest Posttest Design) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบการวิจัย

กลุ่ม	ทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	ทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	ระยะติดตาม
กลุ่มทดลอง	E ₁	X	E ₂	E ₃

เมื่อ X แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

Y แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ

E₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

E₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง

E₃ แทน การทดสอบติดตามผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีสุก (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์) จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 45 คน

ตัวแปรการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปา เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ และตัวแปรตาม คือ ทักษะชีวิตและอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มี 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลองและเครื่องมือสำหรับการวัดตัวแปร ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปา เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจเครื่องมือที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาดำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในการวิจัยครั้งนี้ มีกิจกรรมที่ใช้พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ คือ ชุดกิจกรรมแนะ

แนวร่วมกับโมเดลชิปปา เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพจำนวน 12 กิจกรรมและชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติจำนวน 12 กิจกรรม

ขั้นที่ 2 วางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้วางแผนและกำหนดขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนหลัก 6 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาแนวทางการสร้างชุดกิจกรรม 2) ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรม (ฉบับร่าง) 3) ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 4) พิจารณองค์ประกอบของชุดกิจกรรมและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 5) ปรับปรุงแก้ไขนำไปทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพ 6) จัดทำชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพฉบับสมบูรณ์พร้อมใช้จริง

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาชุดกิจกรรมจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และองค์ประกอบของทักษะชีวิตและอาชีพและได้ศึกษาดำรง เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโมเดลชิปปา ซึ่งมีขั้นตอนในการทำกิจกรรมโดยใช้โมเดลชิปปา ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นทบทวนความรู้เดิม 2) ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ 3) ขั้นศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 4) ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม 5) ขั้นการสรุปและจัดการความรู้ 6) ขั้นแสดงผลงาน 7) ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้

ขั้นที่ 4 ดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

ขั้นที่ 5 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา รูปแบบของชุดกิจกรรม หลังจากนั้นนำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนด โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยกิจกรรมที่ได้ระดับมากที่สุดมี 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมการปรับตัวตามบทบาท กิจกรรมสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น กิจกรรมความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมวางแผนล่วงหน้าก้าวหน้าสู่ความสำเร็จ กิจกรรมสร้างและพัฒนาผลงานอย่างดีงาม กิจกรรมผู้นำที่สร้างพลังและแรงบันดาลใจ และกิจกรรมผู้นำที่เป็นแบบอย่าง ส่วนกิจกรรมที่ได้ระดับมากที่สุดมี 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมบรรลุเป้าหมายด้วยคำพูด กิจกรรมคิดทำสิ่งแปลกใหม่ กิจกรรมบันไดสู่เป้าหมาย และกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงชุดกิจกรรมแนะแนวตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 7 ทดลองใช้ (Try Out) และตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรม โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพรพระวังประสิทธิ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 42 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 8 พิจารณาผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรม ผู้วิจัยนำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์ประเมินและตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมและปรับปรุงอีกครั้งให้มีคุณภาพ

ขั้นที่ 9 จัดทำชุดกิจกรรมแนะนำฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำใช้ในกระบวนการวิจัย

2. แบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพของ Kay, K. & Greenhill, V. (2011 อ้างถึงใน เพ็ญศรี คาสี, 2560) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) 2) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง (Initiative and Self-Direction) 3) ด้านทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) 4) ด้านทักษะการผลิตผลงานและรู้จักรับผิดชอบ (Productivity and Responsibility) และ 5) ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สรุจเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร คือ แบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง 3) ด้านทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม 4) ด้านการผลิตผลงานและรู้จักรับผิดชอบ และ 5) ด้านภาวะผู้นำ

ขั้นที่ 2 วางแผนการทำงาน ผู้วิจัยได้วางแผนกำหนดขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือซึ่งมีขั้นตอนหลัก 7 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาเครื่องมือ 2) ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ(ฉบับร่าง) 3) ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน 4) พิจารณาและปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 5) นำไปทดลองใช้ 6) ตรวจสอบคุณภาพ โดยการหาค่าความเที่ยงโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค และ 7) จัดทำแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพ

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาแบบวัดจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพและองค์ประกอบของทักษะชีวิตและอาชีพ

ขั้นที่ 4 ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่เป็นแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของตัวแปรไว้ชัดเจนและครอบคลุมองค์ประกอบย่อยที่สำคัญอย่างครบถ้วน โดยตั้งคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ขั้นที่ 5 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ และรูปแบบของแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพ หลังจากนั้นนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับลักษณะข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนด พบว่า แบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพมีความสอดคล้องภายในระหว่าง 1 - 0.6 จำนวน 25 ข้อ

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 7 ทดลองใช้ (Try Out) และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพ โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพรพระร่วงประสิทธิ์ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2565 จำนวน 42 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 8 พิจารณาผลการทดลองใช้แบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพผู้วิจัยนำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์ประเมินและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพและปรับปรุงอีกครั้งให้มีคุณภาพ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.76 ข้อคำถามข้อ 14 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อไม่ถึง 0.20 ซึ่งผู้วิจัยได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและค่าความเที่ยงด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัคมีค่าเท่ากับ 0.86

ขั้นที่ 9 จัดทำฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำใช้ในกระบวนการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดศรีสุก (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพในตนเองก่อนการทดลอง หลังจากปฐมนิเทศและทำการบันทึกคะแนนที่ได้ไว้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ผู้วิจัยทดลองดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้เวลาดำเนินการทดลอง เป็นเวลา 4 สัปดาห์จำนวน 12 กิจกรรม กิจกรรมละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดลองตั้งแต่ 20 กรกฎาคม ถึง 19 สิงหาคม 2565 สถานที่ใช้ในการทำกิจกรรม คือ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีสุก (แย้มเยื้อนอุปถัมภ์)

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพหลังการทดลองและบันทึกคะแนนไว้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ผู้วิจัยเว้นการทดสอบในระยะติดตามผล เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์เพื่อใช้วัดความคงทนหลังจากการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพเสร็จสิ้นโดยใช้แบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

6. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบผลของคะแนนค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ หลังการทดลองนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตและอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลอง

2. การเปรียบเทียบผลของคะแนนค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนหลังการทดลองและติดตามผล นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตและอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าระยะติดตามผล

อภิปรายผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตและอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เพราะชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพนั้นมีสื่อการสอนที่มีความรู้และน่าสนใจ ประกอบด้วย รูปภาพ วิดีโอ กรณศึกษา เรื่องสั้น บทความ บทบาทสมมุติ และเกม ซึ่งเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชุดกิจกรรมแนะแนวมีการประยุกต์ใช้โมเดลชิปปาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านกระบวนการกลุ่มเป็นหลัก ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2561) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชิปปาเป็นการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Contraction of Knowledge) ซึ่งนอกจากผู้เรียน

จะต้องเรียนด้วยตนเองและพึ่งพาตนเองแล้ว ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย รวมทั้งต้องอาศัยทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมากเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ นอกจากนั้นการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องได้ดี และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีเรียนรู้แบบมีความหมายต่อตนเองและความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจะมีความลึกซึ้งและอยู่คงทนมากขึ้น หากผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปา พบว่า ไม่มีงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษา แต่มีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบชิปปาเพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียน ดังเช่นงานวิจัยของสุณิษา สุกราภา (2560) พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 งานวิจัยของชยาภรณ์ เค้านา (2561) พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อรายวิชาสุขศึกษาหลังสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 งานวิจัยของลลิตา เนียมเปี่ยม (2561) พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. การเปรียบเทียบทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองและติดตามผล พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตและอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าระยะติดตามผล ทั้งนี้ เพราะการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนสามารถช่วยพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัว มีความกล้าที่จะเผชิญหน้าและรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ความแตกต่างกันในสังคม สามารถดำรงชีวิตและนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้มาวางแผนให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ โดยผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพเน้นการจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นกลุ่มเพื่อให้นักเรียนร่วมกันลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยนำความรู้จากประสบการณ์เดิมและความรู้ใหม่ที่ศึกษา มาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันจนเกิดความรู้ใหม่ ผ่านกิจกรรมแนะแนวเกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของทีศนา แหมมณี (2561) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชิปปาช่วยให้มีความมั่นคงในการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Contraction of knowledge) ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเองและพึ่งพาตนเอง แล้วผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย รวมทั้งต้อง

อาศัยทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมากเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ ทั้งนี้หากการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีโอกาสนำความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและอยู่คงทนมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญารัตน์ นิตยวัน (2562) พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตและอาชีพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและการติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งมีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตด้วยรูปแบบการให้บริการปรึกษา ดังเช่นงานวิจัยของชานิตา ไม้มะหาด (2563) พบว่า หลังการทดลองและติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ สินรัตน์ (2563) พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนในระยะหลังการทดลอง และติดตามผลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งผลการวิจัยสามารถบ่งบอกถึงคุณภาพและความคงทนหลังพัฒนาทักษะชีวิต

องค์ความรู้ใหม่

การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการกลุ่มเป็นหลัก ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหาด้วยตนเองมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน บุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย รวมทั้งต้องอาศัยทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมากเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องได้ดี และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เรียนรู้แบบมีความหมายต่อตนเองและความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจะมีความลึกซึ้งและอยู่คงทนมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การวิจัยครั้งนี้ทดลองเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้นครูแนะแนวบุคลากรทางการศึกษา หรือบุคคลที่สนใจสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับชั้นที่ใกล้เคียงกัน

2. การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ มีผลทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพที่สูงขึ้น ดังนั้นครูแนะแนว บุคลากรทางการศึกษา หรือบุคคลที่สนใจสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้โมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมแนะแนว การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเนื้อหากลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ ของตนเองกับการจัดกิจกรรมแนะแนว การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะชีวิตและอาชีพเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ครูควรใช้เทคนิคต่าง ๆ มากกระตุ้นความสนใจ สร้างบรรยากาศให้นักเรียนสนใจมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนทักษะชีวิตและอาชีพที่ดีขึ้น
2. ผู้ที่สนใจควรเน้นพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวร่วมกับโมเดลชิปปาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ด้านทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ด้านทักษะการผลิตผลงานและรู้จักรับผิดชอบ และด้านภาวะผู้นำ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้เข้าใจในแต่ละด้านของทักษะชีวิตและอาชีพเฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ สินรัตน์. (2563). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อทักษะชีวิตด้านการป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์*, 18(1), 45-59.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *กรอบความคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีระเบียบวินัยและความเป็นประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญารัตน์ นิตยวัน. (2562). การศึกษาผลการเรียนรู้และทักษะชีวิตและอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น. *วารสารชุมชนวิจัย*, 13(3), 247-259.
- ชยาภรณ์ คำนา. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดล ชิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยใช้ตัวแบบ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชานิตา ไหมมะหาด. (2563). การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ของนักเรียนหญิงโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์แห่งหนึ่ง. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ณัฐิกา ปิ่นแก้ว. (2561). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชนเผ่ากะเหรี่ยง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านหัวแม่สุริน จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2561). สัมมนาอากรมณ์ : เวทีแห่งเรื่องราวของการแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปกรณ รัตนท่า. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผสมผสานตามรูปแบบชิปปา ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปนัดดา นกแก้ว. (2562). ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เพ็ญศรี คาลี. (2560). การพัฒนาเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพการสอนในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ลลิตา เนียมเปี่ยม. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปา ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- วันเพ็ญ กลิ่นอ่อน. (2559). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). (อัสสำเนา)
- สุณิษา สุกราภา. (2560). ผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดอนสนวน (สำนักงานฉลากกินแบ่งสงเคราะห์ 523) จังหวัดชัยนาท. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุดารัตน์ ภูติโส. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่อง การให้เหตุผลทางเรขาคณิต กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.